Jerzy Koźmiński

nauczyciel
jezuita, uczeń, kaznodzieja
Ur. 28.6.1726, Mazowsze
Zm. 0.2.1818, Warszawa

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Po ukończeniu retoryki w szkołach jezuickich wstąpił do zakonu 11 września 1745 roku w Wilnie. Studiował filozofię w Nieświeżu (1748-1751), teologię w Wilnie (1754-1756), którą kontynuował w Lyonie (1756–1758), gdzie również specjalizował się w matematyce i fizyce.

Etapy kariery dot. edukacji

Po ukończeniu nowicjatu odbył praktykę nauczycielską, ucząc infimy w Nieświeżu (1747-1748). Następnie uczył w szkołach w Połocku, Mścisławiu i Słucku.
Po powrocie z Francji do kraju pełnił obowiązki profesora retoryki w Collegium Nobilium w Warszawie (1760-1762), następnie w Połocku uczył retoryki kleryków jezuickich w Seminarium Nauczycielskim (1762-1764) oraz filozofii i matematyki eksternów (1764-1765).

Był uzdolnionym kaznodzieją, kilka następnych lat poświęcił kaznodziejstwu w Warszawie, Pułtusku, Pińsku i Słucku.

Był także prefektem bursy muzyków w Pułtusku (1771-1772), a następnie prefektem szkoły średniej i profesorem teologii moralnej dla księży w Warszawie (1772-1773).

Bezpośrednio przed kasatą zakonu jezuitów w 1773 roku podjął pracę w publicznej Bibliotece Załuskich. Po śmierci biskupa Józefa A. Załuskiego został mianowany kustoszem biblioteki, a po śmierci Jana Daniela Janockiego w 1786 roku – dyrektorem biblioteki. Pozostał w Bibliotece aż do jej likwidacji w 1794 roku, kiedy to zbiory wywieziono do Rosji. Równocześnie, od 1775 roku, współpracował z Towarzystwem do Ksiąg Elementarnych, dla którego opracował dwa słowniki: łacińsko-polski i polsko-łaciński, a później pracował nad wielkim słownikiem łacińsko-polskim, który zaginął. Był zwolennikiem wznowienia zakonu, odnowił śluby wśród jezuitów na Białorusi w 1805 roku.

Wydał: "Dictionarium Latino-Polonicum ad usum publicarum in Regno Poloniae scholarum", Varsaviae 1779; Cracoviae 1784 oraz dwa panegiryki.

Fakty z życia osobistego

Urodził się w rodzinie szlacheckiej na Mazowszu.

Żył w XVIII-XIX wieku.

Bibliografia

Podmiotowa

1. Biblioteka Narodowa, Warszawa, 3268, *Korespondencja z Józefem A. Załuskim*.
2. Biblioteka Narodowa, Warszawa, 3270, *Korespondencja z Józefem A. Załuskim*.

Przedmiotowa

1. A. Królikowska, *Profesorowie jezuickich seminariów nauczycielskich od XVI do XVIII wieku: słownik biograficzny*, Kraków, 2018.